

**PEKELILING PENTADBIRAN
BILANGAN 10 TAHUN 2021**

**GARIS PANDUAN PELAKSANAAN
DASAR INKLUSIF
ORANG KURANG UPAYA (OKU) DI
UNIVERSITI TEKNIKAL MALAYSIA MELAKA**

Pejabat Pendaftar
18 Januari 2021 | 5 Jamadilakhir 1442H

Disalinkan kepada:

Naib Canselor
Timbalan Naib Canselor (Akademik dan Antarabangsa)
Timbalan Naib Canselor (Penyelidikan dan Inovasi)
Timbalan Naib Canselor (Hal Ehwal Pelajar)
Penolong Naib Canselor (Jaringan Industri dan Masyarakat)
Penolong Naib Canselor (Pembangunan dan Pengurusan Fasiliti)
Pegawai-Pegawai Kanan
YDP Majlis Perwakilan Pelajar

UNIVERSITI TEKNIKAL MALAYSIA MELAKA

UTEM100-1/3/1(39)

18 JANUARI 2021
5 JAMADILAKHIR 1442H

PEKELILING PENTADBIRAN BIL. 10/2021

GARIS PANDUAN PELAKSANAAN DASAR INKLUSIF ORANG KURANG UPAYA (OKU) DI UNIVERSITI TEKNIKAL MALAYSIA MELAKA

1.0 TUJUAN

- 1.1 Pekeliling Pentadbiran ini dikeluarkan untuk memaklumkan kepada semua warga UTeM berkenaan Garis Panduan Pelaksanaan Dasar Inklusif Orang Kurang Upaya (OKU) di Universiti Teknikal Malaysia Melaka (UTeM) yang telah diluluskan oleh Lembaga Pengarah Universiti Bilangan 5 Tahun 2020 yang telah bersidang pada 16 Disember 2020.

2.0 LATAR BELAKANG

- 2.1 Garis Panduan Pelaksanaan Dasar Inklusif Orang Kurang Upaya di Institusi Pendidikan Tinggi (Garis Panduan) ini telah di sediakan oleh Kementerian Pengajian Tinggi (KPT) untuk memperkasakan kemudahan dan sistem sokongan pendidikan secara berterusan kepada pelajar-pelajar OKU yang meneruskan pengajian di Institusi Pendidikan Tinggi (IPT) awam dan swasta. Garis Panduan yang telah digarap diharap ianya dapat memberi panduan kepada setiap institusi pendidikan tinggi untuk melaksana dan menyelaraskan Dasar Inklusif OKU di institusi masing-masing secara cekap dan mampan bagi mencapai objektif dasar ini.
- 2.2 Garis Panduan ini memberi penekanan kepada penyediaan persekitaran pembelajaran yang kondusif kepada pelajar OKU serta kemudahan infrastruktur mesra OKU yang baik dan selesa di IPT. Garis Panduan ini selaras dengan amalan terbaik pendidikan inklusif bertaraf antarabangsa yang telah dilaksanakan di beberapa IPT di luar negara. Garis Panduan ini turut menggariskan beberapa aspek halangan yang perlu diatasi bagi melaksanakan Dasar Inklusif OKU di IPT. Halangan-halangan ini merangkumi halangan fizikal,

informasi/komunikasi, halangan sistemik/organisasi dan halangan sikap. Oleh itu pelaksanaan Dasar Inklusif OKU di IPT perlu mengambil kira langkah-langkah penyelesaian terhadap halangan-halangan tersebut supaya matlamat mengiktiraf hak pendidikan untuk OKU tercapai.

3.0 PELAKSANAAN DASAR INKLUSIF OKU Di UTeM

3.1 Untuk memastikan matlamat dasar pendidikan inklusif dapat dicapai sepenuhnya, antara langkah-langkah yang perlu dilaksanakan oleh semua IPT adalah seperti Rajah 1 berikut:-

Rajah 1: Carta Pelaksanaan Dasar Inklusif OKU

3.2 Penubuhan Unit Pentadbiran OKU

3.2.1 Sebagai langkah segera, UTeM telah mewujudkan Unit Perkhidmatan OKU di bawah fungsi Pejabat Pendaftar bagi menyelaraskan segala keperluan mahasiswa OKU dan staf OKU akademik dan bukan akademik. Ini bertujuan, bagi melihat keperluan OKU diberi fokus yang

utama dan seterusnya menetapkan *Mindset Transformation Program* 17 dan juga perkara yang penting mengurangkan birokrasi pentadbiran.

3.2.2 Antara fungsi utama Unit Perkhidmatan OKU ialah seperti berikut:-

- a) Mengumpul dan memproses maklumat pelajar, kakitangan dan pelawat OKU.
- b) Menjadi tempat rujukan utama berkaitan isu pelajar OKU dalam sebarang perkara, terutamanya yang melibatkan aspek akademik dan kemudahan serta menyediakan sokongan yang bersesuaian mengikut keperluan individu.
- c) Menjadi tempat rujukan utama berkaitan isu kakitangan OKU dalam sebarang perkara, terutamanya yang melibatkan aspek kemudahan dan menyediakan sokongan yang bersesuaian mengikut keperluan individu dalam membantu pembangunan kerjaya.
- d) Menjadi tempat rujukan utama berkaitan isu pelawat OKU dalam sebarang perkara, terutamanya yang melibatkan aspek kemudahan dan menyediakan sokongan yang bersesuaian mengikut keperluan individu.
- e) Menjadi tempat rujukan yang menghubungkan pelajar dan kakitangan OKU yang memerlukan sokongan emosi dan psikologi kepada perkhidmatan yang bersesuaian.
- f) Menjadi pengantara dalam program pembangunan dan penyelidikan yang melibatkan pelajar dan kakitangan OKU.
- g) Melatih dan mengkoordinasi fungsi Pegawai Perhubungan OKU (*Disability Liaison Officer*) yang dilantik daripada setiap Pusat Tanggungjawab (PTJ).

- h) Merangka dan melaksanakan program pengupayaan, pembangunan, dan pemerkasaan pelajar dan kakitangan OKU.
- i) Memproses semua permohonan dan aduan daripada pelajar, kakitangan dan pelawat OKU. Merangka dan melaksanakan program-program kesedaran OKU kepada pelajar, kakitangan (akademik dan bukan akademik) dan pihak penyedia perkhidmatan di universiti.
- j) Tugas-tugas lain yang relevan.

3.3 Perancangan Strategik

- 3.3.1 Menyediakan perancangan strategik dan pelan tindakan jangka pendek dan jangka panjang yang komprehensif, praktikal dan boleh dilaksanakan.
- 3.3.2 Menyediakan perancangan dan pelaksanaan *Mindset Transformation* Program kepada warga IPT supaya lebih peka dan empati terhadap keperluan warga OKU.

3.4 Persekitaran

3.4.1 Persekitaran fizikal

- a) Persekitaran fizikal merupakan faktor utama yang menjadi halangan bagi pelajar OKU. Ini kerana tanpa kemudahan yang lengkap dan mesra OKU, pergerakan dan aktiviti pelajar OKU akan terbatas. Kemudahan seperti laluan tanjakan, tandas OKU dan tempat letak kereta diperlukan bagi membantu pergerakan pelajar. Tanpa infrastruktur mesra OKU seperti susur untuk pengguna berkerusi roda dan '*tactile guiding/warning block*' iaitu penunjuk jalan bagi orang buta akan menyukarkan pergerakan golongan OKU (Sam, 2010). Oleh itu, persekitaran fizikal merupakan elemen yang amat penting dalam memudahkan akses bagi golongan OKU khususnya di persekitaran bangunan IPT.

- b) Ini kerana, kemudahan akses dan fasiliti mesra OKU yang tidak lengkap akan merendahkan motivasi dan semangat golongan pelajar OKU ini untuk belajar, sekali gus akan menjejaskan prestasi pencapaian akademik mereka. Kajian *Egilson dan Troustadittir* (2009) yang dijalankan di *Iceland* mendapati penyertaan pelajar kurang upaya di sekolah telah lama wujud, namun reka bentuk bagi kebanyakan bangunan sekolah masih lagi tertumpu kepada pelajar yang normal. Halangan fizikal yang sering wujud seperti jarak, penggunaan pintu yang tidak sesuai, kemasan lantai, laluan bertekstur dan tanjakan masih tidak lengkap. Masalah tersebut telah menyebabkan pergerakan dan penglibatan pelajar dalam aktiviti-aktiviti sekolah terbatas berikutan pergerakan yang tidak dijangka, halangan kelajuan dan jarak dan keterbatasan penglihatan. Justeru, persekitaran yang selesa dan infrastruktur mesra OKU akan membuatkan pelajar OKU lebih bermotivasi dan membantu pencapaian akademik pelajar.
- c) Antara langkah-langkah yang perlu dilaksanakan bagi menyediakan persekitaran fizikal yang mesra OKU ialah seperti berikut:-
- i. Memastikan infrastruktur mematuhi *Malaysian Standard MS1184:2014* (atau yang terkini) on *Universal Design and Accessibility in the Built Environment for Persons with Disabilities - Code of Practice*, seperti yang termaktub di dalam Undang-undang Kecil Bangunan Seragam (*Uniform Building by Law – UBBL*) 1984 Pindaan 1991 Seksyen 34A.
 - ii. Meningkatkan kesedaran dan pengetahuan berkaitan reka bentuk sejagat. Mengadakan pemantauan daripada pihak berkuasa dalam pembinaan infrastruktur asas yang selari dengan piawaian reka bentuk sejagat.

- iii. Membangunkan perancangan pelan induk strategik pembangunan infrastruktur.
- iv. Menyediakan rancangan naik taraf jangka pendek yang bersifat menyeluruh. Menyediakan prasarana pengangkutan awam yang mesra OKU. Menyediakan kemudahan sukan (termasuk peralatan) dan riadah yang mesra OKU.
- v. Menyediakan kemudahan perpustakaan, ICT dan kemudahan-kemudahan lain yang mesra OKU.

3.4.2 Persekitaran Sosial

- a) Terdapat lima pihak berkepentingan di pusat pendidikan tinggi yang wajar menyumbang untuk menghasilkan persekitaran sosial yang kondusif dan mesra OKU iaitu:-
 - i. Pengurusan atasan
 - ii. Kakitangan akademik
 - iii. Kakitangan pentadbiran
 - iv. Pelajar
 - v. Penyedia perkhidmatan dalam IPT (*in house service provider*) seperti pengusaha kantin, bank, pejabat pos dan sebagainya.
- b) Bagi memastikan persekitaran sosial yang kondusif dapat dihasilkan, perkara-perkara berikut perlu dilaksanakan:-
 - i. Mengadakan program kesedaran OKU secara berkala sekurang-kurangnya setahun sekali kepada warga kampus.
 - ii. Memasukkan program kesedaran OKU sebagai sebahagian daripada atur cara semasa minggu orientasi mahasiswa pada setiap sesi pengambilan.

- iii. Memasukkan program kesedaran OKU sebagai sebahagian daripada kandungan latihan induktif kepada staf baru serta sedia ada.

3.4.3 Persekitaran Akademik:-

a) Pengajaran dan Pembelajaran:-

- i. Mengadakan latihan asas dan lanjutan kepada semua staf akademik bagi menerapkan prinsip reka bentuk sejagat bagi pembelajaran (*Universal Design in Learning*).
- ii. Mengadakan kursus induksi reka bentuk sejagat bagi pembelajaran (*Universal Design in Learning*) kepada semua staf akademik yang baru.
- iii. Menyediakan video dan manual berkenaan keperluan khas pengajaran dan pembelajaran untuk rujukan staf akademik.

iv. Pentaksiran & Penilaian:-

- a. Melatih staf akademik untuk memberi penyesuaian munasabah (*reasonable accommodation*) dalam pelaksanaan ujian dan penilaian.

v. Peralatan dan Teknologi Pendidikan:-

- a. Menyediakan kemudahan pengajaran dan pembelajaran serta penilaian mengikut keperluan individu pelajar OKU.

vi. Tempoh Pengajian Pelajar:-

- a. Menyediakan kemudahan tempoh pengajian yang fleksibel dan tidak ditetapkan mengikut bilangan semester atau tahun pengajian mengikut keperluan pelajar OKU.

3.4.4 Alat Sokongan Peralatan:-

- a) Menyediakan alat bantuan dan sokongan yang bersesuaian kepada semua kategori OKU.

3.4.5 Keselamatan OKU dalam situasi kecemasan:-

- a) OKU terdiri daripada pelbagai kategori seperti pendengaran, penglihatan, fizikal, dan sebagainya. Ketika situasi kecemasan, OKU merupakan golongan yang amat berisiko tinggi khususnya apabila berdepan dengan cabaran yang amat sukar untuk keluar daripada tempat kecemasan dengan selamat dan cepat.
- b) Bagi memastikan OKU dapat keluar ke tempat yang selamat dalam tempoh yang singkat, kemudahan yang ada perlulah bersesuaian dengan OKU dalam pelbagai kategori. Sebagai contoh, sistem penggera yang bersesuaian dengan OKU ketika situasi kecemasan, tempat berkumpul yang mudah diakses, serta kemudahan yang boleh mempercepatkan pergerakan untuk OKU.
- c) Antara cadangan penambahbaikan ialah seperti berikut:-
 - i. Menambah baik prosedur dan kemudahan berkaitan situasi kecemasan dan aspek keselamatan dengan mengambil kira keperluan OKU pelbagai kategori.
 - ii. Memberi pendedahan kepada OKU tentang tindakan yang perlu diambil semasa kecemasan.

3.4.6 Kaunseling dan Emosi OKU:-

- a) Situasi universiti berbeza daripada situasi di sekolah atau tempat tinggal. Perkara ini menuntut kekuatan emosi dan mental khususnya golongan OKU. Bagi menentukan golongan OKU tidak terganggu oleh perubahan ini, perkara-perkara berikut perlu dilaksanakan:-

- i. Mengadakan akses mesra OKU kepada perkhidmatan kaunseling.
- ii. Menyediakan kaunselor yang mahir untuk mengendalikan klien OKU termasuk memberi khidmat nasihat dalam pembangunan kerjaya.

3.4.7 Pembangunan Industri, Peluang Pekerjaan dan Latihan Praktikal

- a) Menjalin perkongsian pintar bersama sektor swasta untuk memberi peluang pekerjaan kepada golongan OKU.
- b) Menyediakan khidmat nasihat kepada majikan dari segi keperluan pelajar atau graduan OKU di tempat kerja.

3.4.8 Kesihatan dan Sokongan Sosial

- a) Menyediakan perkhidmatan kesihatan dan sokongan sosial yang mesra OKU.

3.4.9 Kesukarelawanan

- a) Menggalakkan penyertaan OKU dalam badan-badan kesukarelawan.
- b) Menggalakkan perkongsian strategik di antara persatuan-persatuan pelajar dan kelab pelajar OKU.

4.0 TARIKH DIKELUARKAN

4.1 Pekeliling Pentadbiran ini dikeluarkan pada 18 Januari 2021.

5.0 TARIKH KUAT KUASA

5.1 Pekeliling Pentadbiran ini berkuat kuasa mulai 1 Januari 2021.

6.0 PEMAKAIAN

6.1 Pekeliling Pentadbiran ini adalah terpakai kepada semua warga.

Sekian, terima kasih.

“BERKHIDMAT UNTUK NEGARA”

“KOMPETENSI TERAS KEGEMILANGAN”

Saya yang menjalankan amanah,

MASDZARIF BIN MAHAT

Ketua Pegawai Operasi

Universiti Teknikal Malaysia Melaka

sya/murnibsm/snd/bgpo